

Orquíidies del gènere cephalantera

Calldetenes

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Entorn rural de Calldetenes (08506 Calldetenes) Serra de Sant Marc
Emplaçament Des del nucli de Calldetenes, cal agafar els camins que duen al serrat de St.Marc

Coordenades:

Latitud: 41.91755
Longitud: 2.29009
UTM Est (X): 441131
UTM Nord (Y): 4640866

Classificació

Número de fitxa 08037 - 121
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Com a altres varietats d'orquíidies, es veuen afectades per l'abocament de purins, el pas de motos i quads descontrolats els caps de setmana, i l'immediat procés d'urbanització d'algunes zones properes al Serrat de Sant Marc.

Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Social
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Serra de Sant Marc](#)

Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dt., 14/11/2006 - 01:00

Descripció

Aquest gènere d'orquídies es localitzava als pendents del serrat de Sant Marc. Compta amb una espècie que és la *longifolia*. Actualment fa anys que no se la localitza, i és possible que hagi desaparegut. També és coneguda amb el nom de curraia. Fa anys que no es localitzen exemplars i se la dona per extingida en aquesta localitat. Aquesta planta es reconeixia bé per les llargues i molt estretes fulles lanceolades, les quals poden sobrepassar es 20 cm de llargada. Les fulles es repeteixen a cada cantó de la tija dins del mateix plànol vertical. Com és habitual en les orquídies, aquesta distribució és alternada, o sigui a l'alçada d'on surt una fulla a l'esquerra, no n'hi ha cap a la dreta, perquè surt més amunt i més avall. Aquesta distribució s'anomena dística. L'alçada de les plantes varia entre 15 i 40 cm. L'espiga és molt variable, ja que hem vist plantes amb només una o dues flors, i d'altres amb 20, encara que el més normal és entre 6 i 8. Les bràctees de les flors inferiors poden ser més llargues que les mateixes flors i s'assemblen a les fulles, però es van escurçant a mesura que troben posicions més elevades.

Història

Les orquídies són la família més gran de plantes que floreixen, i es troben classificades en 88 subtribus i uns 660 gèneres, que inclouen diferents espècies. En total es calcula una varietat de 25.000 espècies. Aquesta planta es troba pràcticament a tot el planeta, que s'adapten a condicions molt extremes. Existeixen diferents tipus d'orquídies: les epitàfies, que viuen sobre els troncs dels arbres, malgrat que no són parasitàries, i apareixen sobre tot als països tropicals; les terrestres, que són les creixen bàsicament a Europa, les litòfiles, que viuen sobre pedres; les sapròfites, que creixen sobre substàncies orgàniques mortes i no tenen clorofil·la, i les subterrànies. Es tracta d'una planta tant monopodial, que vol dir que creix cap amunt, com simpodial, que vol dir que creix amb ramificacions horitzontals. El terme *Orphis*, del grec *ophis*, i vol dir serp. El nom li a ser donat per G. Bauhin (1560-1623), ja que les seves flors, provistes d'un casc de sèpals verds i d'un label bífid, recorda un cap i una llengua de serp. Aquesta varietat es presenta sobretot al Mediterrani, des de les illes Canàries fins el Caspi, i per tot el nord del Magrib. En el terme de Calldetenes s'hi localitzen de forma endògena una gran varietat d'orquídies, que es troben arrelades, especialment als prats, pendents, i a la Serra de Sant Marc. El sòl d'aquests serrats afavoreix el creixement i desenvolupament d'aquesta espècie. Efectivament, es tracta d'una planta terrícola molt exigent a l'hora de triar el sòl on establir-se, ja que necessita un sòl molt ric en sals minerals i especialment en calç. També tria sòls àcids, malgrat que cada gènere té les seves preferències. La vegetació arbustiva de l'entorn, afavoreix la producció dels fongs necessaris per la reproducció d'aquesta espècie. Al llarg dels anys, s'han pogut localitzar als serrats de Sant Marc, un total de vint-i-dues espècies, algunes de les quals actualment han desaparegut.

Bibliografia

DELFORGE, P (2002) *Guía de las orquídeas de España y Europa, norte de África i Próximo oriente*. Ed. Lynx. Barcelona. HÖPPING, U i AUROUX, LL. (1996) *Les orquídies silvestres del moianés*. Ed. Raima. Col·lecció l'ecoteca Raima. Moia. MARTIJA OCHOA, M. (2003) *El gran libro de las orquídeas*. Ed. De Vecchi. Barcelona.